

СЛУЖБА БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ
Управління Служби безпеки України в Сумській області
С л і д ч и й в і д д і л

40000, м. Суми, вул. Герасима Кондратьєва, 32, тел./факс (0542) 68-75-10

П О В І Д О М Л Е Н Н Я
про підозру

місто Суми

«24» листопада 2025 року

Старший слідчий в особливо важливих справах слідчого відділу Управління СБ України в Сумській області Бондарєв Олексій Олександрович, розглянувши матеріали кримінального провадження, внесеного до Єдиного реєстру досудових розслідувань за №12025200480001517 від 02.06.2025 за ознаками вчинення кримінальних правопорушень, передбачених ч. 2 ст. 28, ч. ч. 1, 2 ст. 438 КК України, та встановивши наявність достатніх доказів для повідомлення особі про підозру, відповідно до ст. ст. 40, 42, 276-278 КПК України,-

П О В І Д О М И В:

Волобуєву Дмитру Олександровичу,
23.11.1990 року народження, уродженцю
м. Куйбишев Новосибірської області СРСР,
громадянину РФ, проживаючому за
адресами: вул. Земеца, б. 28, кв. 9 в м. Самара
РФ та вул. Мориса Тореза, б. 34, кв. 95
в м. Самара РФ,

про те, що він обґрунтовано підозрюється у порушенні законів та звичаїв війни, що передбачені міжнародними договорами, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, поєднаним зі спричиненням загибелі людини, за попередньою змовою групою осіб, тобто вчиненні кримінальних правопорушень, передбачених ч. 2 ст. 28, ч. ч. 1, 2 ст. 438 КК України.

Фактичні обставини кримінального правопорушення, у вчиненні якого підозрюється Волобуєв Д.О.:

З лютого 2014 року до цього часу триває міжнародний збройний конфлікт, викликаний збройною агресією Російської Федерації проти України та окупацією частини території України. У ході вказаного міжнародного збройного конфлікту

24 лютого 2022 року президент РФ оголосив початок так званої спеціальної воєнної операції, що полягала у здійсненні повномасштабного вторгнення ЗС РФ, інших збройних формувань РФ та підконтрольних їм угруповань іррегулярних збройних формувань на територію України.

Факт повномасштабного збройного вторгнення на територію України не приховувався владою РФ, а також встановлений рішеннями міжнародних організацій, зокрема резолюцією Генеральної Асамблеї ООН ES-11/1 від 02.03.2022 «Про агресію проти України», п.п. 1, 3 Висновку 300 (2022) Парламентської Асамблеї Ради Європи «Наслідки агресії Російської Федерації проти України», п. п. 17, 18 наказу Міжнародного Суду ООН від 16.03.2022 за клопотанням про вжиття тимчасових заходів у справі «Звинувачення в геноциді відповідно до Конвенції про запобігання злочину геноциду та покарання за нього (Україна проти РФ та ін.)».

Відповідно до ст. 2 спільної для Женевських конвенцій про захист жертв війни 1949 року, ці конвенції, як і інші акти законів і звичаїв війни (міжнародного гуманітарного права), застосовуються до всіх випадків оголошеної війни чи будь-якого іншого збройного конфлікту, що може виникнути між двома чи більше Високими Договірними Сторонами, навіть якщо одна з них не визнає стану війни, у тому числі до всіх випадків часткової або цілковитої окупації Високої Договірної Сторони, навіть якщо ця окупація не натрапляє на жодний збройний спротив.

Статтею 48 Додаткового протоколу до Женевських конвенцій від 12.08.1949, що стосується захисту жертв міжнародних збройних конфліктів (Протокол I) від 08.06.1977 (далі – Протоколу I) визначено, що для забезпечення поваги й захисту цивільного населення та цивільних об'єктів сторони, що перебувають у конфлікті, повинні завжди розрізняти цивільне населення й комбатантів, а також цивільні й воєнні об'єкти та відповідно спрямовувати свої дії тільки проти воєнних об'єктів.

Статтею 51 Протоколу I визначено, що цивільне населення й окремі цивільні особи користуються загальним захистом від небезпек, що виникають у зв'язку з воєнними операціями. Цивільне населення як таке, а також окремі цивільні особи не повинні бути об'єктом нападів. Заборонено напади, не спрямовані на конкретні воєнні об'єкти. Напади невибіркового характеру заборонено, зокрема: напади, не спрямовані на конкретні воєнні об'єкти; напади, при яких застосовуються методи або засоби ведення воєнних дій, які не можуть бути спрямовані на конкретні воєнні об'єкти; напади, при яких застосовуються методи або засоби ведення воєнних дій, наслідки яких не можуть бути обмежені, як це вимагається згідно з цим Протоколом, і які, таким чином, у кожному такому випадку поразяють воєнні об'єкти й цивільних осіб або цивільні об'єкти, не розрізняючи їх.

Статтею 57 Протоколу I визначено, що ті, хто планує напад або приймає рішення про його здійснення вживають усіх практично можливих запобіжних заходів при виборі засобів і методів нападу з тим, щоб уникнути випадкових втрат життя серед цивільного населення, поранення цивільних осіб і випадкової шкоди цивільним об'єктам і, в усякому випадку, звести їх до мінімуму;

утримуються від прийняття рішень про здійснення будь-якого нападу, який, як можна очікувати, викличе випадкові втрати життя серед цивільного населення, поранення цивільних осіб і завдасть випадкової шкоди цивільним об'єктам або те й інше разом, що було б надмірним щодо конкретної і прямої воєнної переваги, яку передбачається одержати.

Стаття 58 (3) (b) Протоколу I відносить до серйозних порушень, цього Протоколу, вчинення нападу невибіркового характеру, що торкається цивільного населення або цивільних об'єктів, коли відомо, що такий напад стане причиною надмірних втрат життя, поранень серед цивільного населення або завдасть шкоди цивільним об'єктам, як це визначено в пунктах а.2, а.3 статті 57.

Статтею 8 (2) (b) (iv) Римського статуту Міжнародного кримінального суду до переліку воєнних злочинів віднесено напад, який мав такий характер, що став причиною випадкової загибелі або травмування цивільних осіб чи завдання шкоди цивільним об'єктам, і така загибель, травмування або шкода були за своїм обсягом явно непропорційним очікуваній конкретній і безпосередній загальній військовій перевазі.

24 лютого 2022 року після оголошення президентом РФ про початок «спеціальної воєнної операції», військові підрозділи, підконтрольні РФ, перетнули російсько-український кордон та розпочали вторгнення на територію України. Цього ж дня, на Сумщині військовослужбовці ЗС РФ розпочали напади на Сили оборони України, а також цивільні об'єкти та цивільне населення на території Сумської області. Внаслідок збройного протистояння повна деокупація Сумської області, включно з кордоном, відбулась 11.04.2022.

Незважаючи на поразку в регіоні, станом на червень 2025 року, військово-політичне керівництво Російської Федерації не відмовилось від подальшого вторгнення на територію України та продовжило розглядати Сумську область як один із напрямків потенційного наступу з метою встановлення контролю шляхом зменшення дистанції від лінії фронту до обласного центру – м. Суми.

Планування та керівництво наступальною операцією в напрямку Сумської області входило в сферу відповідальності командування і штабу тимчасового створеного органу воєнного управління – угруповання військ ЗС РФ (рос.) «Север», до якого входив тимчасово створений орган воєнного управління угруповання військ (оперативна група) «Курск», якому підпорядковувалось тимчасово створене загальновійськове об'єднання «Суджа».

Відповідно, штаб угруповання військ «Север» під керівництвом командувача готував директиви, які відправляв до штабу тактичного напрямку «Суджа», з'єднань і частин безпосереднього підпорядкування.

Для виконання завдань, так званої, «спеціальної військової операції» вздовж Державного кордону України в напрямку Сумської області, від вогневих позицій у населених пунктах Кульбабки, Новоіванівка, Мужица, ст. Глушково, 2-я Мужица, Апанасовка Курської області РФ в напрямку України, м. Суми, для наступу було залучено, й у тому числі, сили і засоби 30 мотострілецького полку (в/ч 72162) 72-ї мотострілецької дивізії 44-го армійського корпусу Ленінградського військового округу збройних сил Російської Федерації (далі – 30 мсп (в/ч 72162) 72 мсд 44-го АК Ленінградського ВО ЗС РФ).

Зазначений військовий підрозділ, станом на червень 2025 року, входив до тактичного напрямку «Суджа», що підпорядковувалось угрупованню військ (оперативній групі) «Курськ» та угрупованню військ (сил) «Север».

Планування бойових дій і підготовка підрозділів 30 мсп (в/ч 72162) 72 мсд 44-го АК Ленінградського ВО ЗС РФ до них дій здійснювалася безпосередньо командиром полку із залученням штабу і управління полку.

Завдання на наступні бойові дії командир 30 мсп (в/ч 72162) 72 мсд 44-го АК Ленінградського ВО ЗС РФ отримував від командира тактичного напрямку «Суджа», матеріали відносно якого виділено в окреме кримінальне провадження.

Планові цілі визначав командир 30 мсп (в/ч 72162) 72 мсд 44-го АК Ленінградського ВО ЗС РФ особисто, за пропозиціями начальника штабу – першого заступника командира полку і начальника артилерії полку, під час постановки завдань командиром реактивної артилерійської батареї. Виходячи з поставлених завдань, начальник артилерії 30 мсп (в/ч 72162) 72 мсд 44-го АК Ленінградського ВО ЗС РФ формував завдання командиром реактивної артилерійської батареї, з яких вогневих позицій уражати цілі і з якою витратою боєприпасів.

За вказаних обставин, у період прийняття рішень щодо планування бойових дій та їх ведення вздовж Державного кордону України в напрямку Сумської області (станом на червень 2025 року) до штату 30 мсп (в/ч 72162) 72 мсд 44-го АК Ленінградського ВО ЗС РФ входили посадові військові особи, які згідно своїх функціональних обов'язків приймали участь в підготовці та виконанні поставлених завдань, а саме:

- командир 30 мсп (в/ч 72162) 72 мсд 44-го АК Ленінградського ВО ЗС РФ, полковник Шипіцин Володимир Миколайович, 04.11.1978 року народження;
- начальник штабу-перший заступник командира 30 мсп (в/ч 72162) 72 мсд 44-го АК Ленінградського ВО ЗС РФ, підполковник Орлов Віталій Олександрович, 19.12.1989 року народження;
- начальник артилерії 30 мсп (в/ч 72162) 72 мсд 44-го АК Ленінградського ВО ЗС РФ, підполковник Гарнаєв Дамір Жафярович, 03.12.1990 року народження;
- командир реактивної артилерійської батареї 30 мсп (в/ч 72162) 72 мсд 44-го АК Ленінградського ВО ЗС РФ, капітан Волобуєв Дмитро Олександрович, 23.11.1990 року народження.

Організаційно Сухопутні війська складаються з органів військового управління, загальновійськових (танкових) об'єднань, з'єднань, військових частин і організацій.

До об'єднань відносяться загальновійськові (танкові) армії, армійські корпуси, командування резерву.

До з'єднань відносяться дивізії, бригади, військові бази.

До військових частин відносяться полки, окремі батальйони (дивізійні), центри забезпечення мобілізаційного розгортання і інші організаційно-самостійні адміністративно-господарські структури Сухопутних військ, які утримуються по штату в Міністерстві оборони РФ (ст. 1, стор. 2, БС СВ ч. I).

Артилерія призначена для вогневого ураження засобів ядерного та хімічного нападу, наземних елементів систем високоточної зброї, артилерії, танків і інших бронеоб'єктів, засобів протиповітряної оборони, радіоелектронних засобів, пунктів управління, живої сили, протитанкових і інших вогневих засобів на позиціях, в районах зосередження і на маршрутах руху, вертольотів на посадкових майданчиках, об'єктів тилу, зруйнування фортифікаційних споруд і виконання спеціальних задач (задимлення, засліплення об'єктів противника; дистанційного мінування місцевості і об'єктів; світового забезпечення бойових дій в нічних умовах; створення осередків пожежі). Організаційно артилерія складається із з'єднань, військових частин і підрозділів ствольної, реактивної, протитанкових ракетних комплексів (протитанкової артилерії), мінометних підрозділів і підрозділів артилерійської розвідки. (ст. 1, стор. 3, БС СВ ч. I).

Підготовка до бойових дій – комплекс заходів, які проводить командир (штаб) з'єднання (військової частини) з метою своєчасної підготовки до виконання поставлених завдань. Підготовка починається з отриманням завдання на наступні бойові дії і складається з: організації бойових дій; підготовки командирів, штабів і військових частин (підрозділів) до виконання поставлених завдань; практичної роботи в підлеглих військових частинах (підрозділах), контролю і надання допомоги. Підготовка до бойових дій завершується доповіддю старшому начальнику про готовність до виконання бойового завдання (ст. 25, стор. 21, БС СВ ч. I).

Робота командира по підготовці бойових дій здійснюється в наступному порядку:

- з'ясування завдання;
- затвердження розрахунку часу на підготовку до бойових дій (відпрацьовує штаб під керівництвом начальника штабу);
- орієнтування заступників, помічників командира, начальників родів військ і служб з'єднання (військової частини) і підлеглих командирів про наступні бойові дії;
- оцінка обстановки;
- визначення задуму бою (бойових дій);
- доповідь задуму бою (бойових дій) старшому начальнику;
- оголошення (доведення задуму бою (бойових дій) з уточненнями порядку подальшої роботи;
- віддача попередніх бойових розпоряджень підлеглим командирам (тільки під час паралельного методу роботи);
- визначення бойових задач (задач) загальновійськовим військовим частинам (підрозділам);
- розгляд пропозицій заступників командира, начальників родів військ і служб в рішенні на бойові дії по бойовому застосуванню (застосуванню) підлеглих військових частин (підрозділів) і визначення основ всебічного забезпечення;
- визначення основ взаємодії і управління;

- розгляд задумів підлеглих командирів (командира реабатр) і уточнення завдань;
- доповідь і затвердження рішення у старшого начальника (у командира тактичного напрямку);
- оголошення (доведення) рішення на бойові дії і віддача вказівок по завершенні планування;
- постановка бойових задач – доведенням бойових розпоряджень і розпоряджень по видам всебічного забезпечення;
- проведення рекогносцирування;
- планування бойових дій – розробка плануючих документів;
- затвердження рішення підлеглих командирів військових частин (підрозділів) на бойові дії;
- організація взаємодії;
- затвердження плануючих документів;
- практична робота по підготовці підлеглих командирів, штабів, військових частин (підрозділів) до бойових дій, контроль і надання допомоги (ст. 27, стор. 21-22, БС СВ ч. I).

У задумі бою командир полку визначає напрямок головного удару і ділянку прориву, якщо вона визначається; способи виконання бойової задачі (якого противника, де, якої послідовності і як розгромити з вказанням порядку його вогневого ураження); бойовий порядок полку; ідею введення в оману (ст. 152, стор. 78, БС СВ ч. I).

У встановлений час командир доповідає старшому начальнику рішення, після його затвердження оголошує (доводить) заступникам, начальникам родів військ і служб, віддає вказівки по порядку подальшої роботи по завершенню планування, ставить бойові завдання військовим частинам (підрозділам) і задачі по всебічному забезпеченню. (ст. 34, стор. 24, БС СВ ч. I).

Планування бойових дій полягає в детальній розробці прийнятого командиром рішення з врахуванням рішень, прийнятих підлеглими командирами. Під час планування бойових дій в полку розробляється рішення командира на карті (електронній карті). Основу рішення складає його графічна частина, яка оформлюється на карті з додаванням пояснювальної записки. Деталізація дій підрозділів відображається у відповідних планах начальників родів військ і служб, і в рішеннях підлеглих командирів.

У полку планувальними документами є: бойовий наказ; графік бойового управління; планова таблиця взаємодії; плани перевезення, зміни військових підрозділів, вогневого ураження, бойового застосування артилерії і таблиця вогню артилерії, протиповітряної оборони, зв'язку, світлового забезпечення, комендантської служби, завантаження під час перевезення залізничним, водним і повітряним транспортом, відновлення боєздатності; плани по видам всебічного забезпечення; графік подолання водної перешкоди; схеми батальйонних районів оборони і інші документи (ст. 37, стор. 25, БУ СВ ч. I).

Під час постановки бойових завдань вказується:

- батальйону (БТГр) першого ешелону – засоби підсилення; напрямки головного удару (напрямки зосередження основних зусиль; завдання на участь в

загальному вогневому ураженні; кількість ракет і боєприпасів; які виділяються на бойові завдання;

- артилерії безпосереднього підпорядкування – бойовий склад; завдання в загальному і безпосередньому вогневому ураженні противника; райони вогневих позицій; місця пунктів управління; рубежі (райони, позиції, пости) розгортання засобів артилерійської розвідки і час їх заняття. Маршрути, порядок висування, розгортання і маневру; встановлений розхід артилерійських боєприпасів; час готовності до виконання завдань (ст. 154, стор. 79, БС СВ ч. I).

Робота по організації вогневого ураження, всебічного забезпечення, взаємодії і управління здійснюється на основі рішення командира з'єднання (військової частини), поставлених їм завдань, вказівок старшого начальника і розпоряджень вищестоящего штабу (ст. 36, стор. 24, БС СВ ч. I).

Система вогневого ураження противника включає: удари авіації; вогонь артилерії з закритих вогневих позицій; смуги (рубежі) ураження противника високоточними боєприпасами; смуги вогню протитанкових засобів, системи вогню підрозділів. Вогневе ураження противника в наступі організується і здійснюється під час загального і безпосереднього вогневого ураження.

Загальне вогневе ураження противника в наступі здійснюється нанесенням вогневих ударів і веденням систематичного вогневого впливу з залученням сил і засобів з'єднання.

Безпосереднє вогневе ураження противника в наступі в залежності від тактичних завдань, які виконуються, проводиться по періодам: вогневої підготовки наступу і вогневої підтримки наступаючих військ.

Систематичний вогневий вплив ведеться по плану командира полку визначеною частиною сил і засобів в інтересах ураження, в короткий термін, знову виявлених високоманеврених об'єктів противника в смузі наступу полку (ст. 147, стор. 75-77, БС СВ ч. I).

Вогневе ураження противника в наступі організується і здійснюється під час загального і безпосереднього вогневого ураження. Безпосереднє вогневе ураження противника в наступі здійснюється за рішенням командира полку і здійснюється за періодами: вогневої підготовки наступу і вогневої підтримки військ, що наступають (ст. 145, стор. 80, БС СВ ч. II).

Вогнева підготовка наступу починається і закінчується у встановлений час. Її тривалість визначається часом, якій потрібен для виконання об'єму вогневих завдань, або часом, потрібним на розгортання підрозділів, які наступають і виходу їх на рубіж переходу в атаку (рубіж безпечного віддалення від розривів своїх снарядів).

Об'єкти, які уражаються: жива сила, протитанкові та інші вогневі засоби в опорних пунктах (на вогневих позиціях), мінометні (артилерійські) взводи (батареї), КСП (пункти управління), засоби розвідки, радіоелектронної боротьби. ППО (ст. 145, стор. 80, БС СВ ч. II).

Вогнева підтримка військ, які наступають, починається з закінченням вогневої підготовки (з виходом підрозділів на рубіж переходу в атаку, проводиться послідовно під час наступу і закінчується з виконанням бригадою поставлених завдань.

Основні об'єкти, які уражаються: жива сила і вогневі засоби противника в опорних пунктах взводів (рот) на передньому краї і в глибині оборони; артилерійські (мінометні) батареї (взводи); пункти управління, засоби ППО і РЕБ; другі ешелони (резерви) бригад (полків) противника; бойові вертольоти на посадкових майданчиках підскоку; нові цілі, які виявлені або ті, які встигнули відновити свою боєздатність (ст. 145, стор. 80, БС СВ ч. II).

Вогонь по окремій цілі – вогонь взводу або гармати (міномета, бойової машини реактивної артилерії, протитанкового ракетного комплексу), який ведеться з закритої вогневої позиції або прямою наводкою по одній цілі, в тому числі високоточними боеприпасами (ст. 15, стор. 12, БС СВ ч. II).

Волобуєв Дмитро Олександрович, 23.11.1990 року народження, перебуваючи на посаді командира реактивної артилерійської батареї 30 мсп (в/ч 72162) 72 мсд 44-го АК Ленінградського ВО ЗС РФ), проходив військову службу за контрактом у званні капітан та приймав активну участь у військових діях проти України, усвідомлював обставини існування міжнародного збройного конфлікту між Україною та РФ, а також свою безпосередню участь в бойових діях, обіймав посаду, пов'язану з виконанням організаційно-розпорядчих обов'язків, отже був військовою службовою особою, та зобов'язаний дотримуватися особисто і забезпечити дотримання підлеглими законів та звичаїв війни, що закріплені в нормах міжнародного гуманітарного права, зокрема в Женевських конвенціях від 12.08.1949, Протоколі I та інших міжнародних договорах, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України.

На початку червня 2025 року (точний день та час в ході досудового розслідування не встановлено) командуванням угруповання військ «Север», до якого входило угруповання військ (оперативна група) «Курск», якому підпорядковувався тактичний напрямок «Суджа» ЗС РФ, доведено до відома командира 30 мсп (в/ч 72162) 72 мсд 44-го АК Ленінградського ВО ЗС РФ Шипіцина В.М. наказ про здійснення планування бойових дій і підготовку підпорядкованих підрозділів до них, з метою ведення наступальних бойових дій в напрямку Державного кордону України на території Сумської області.

З метою виконання наказу вищого командування, на початку червня 2025 року (точний день та час в ході досудового розслідування не встановлено) у командира 30 мсп (в/ч 72162) 72 мсд 44-го АК Ленінградського ВО ЗС РФ Шипіцина В.М. виник злочинний умисел спрямований на здійснення нападу невибіркового характеру на цивільні об'єкти, що розташовані на території м. Суми, в місця ймовірного перебування живої сили противника – військовослужбовців Збройних сил України, шляхом нанесення вогневого ураження артилерійськими засобами та силами масованого артилерійського вогню, використовуючи наявні на озброєнні бойові машини реактивної системи залпового вогню (далі – РСЗВ) БМ-21 «Град» (або їх модифікації) з застосуванням осколково-фугасних далекобійних 122 мм реактивних снарядів (далі – РС) типу АЗ-ДС-48 з підривною МРВ-У1.

Будучи військовою службовою особою ЗС РФ, яка уповноважена здійснювати планування бойових дій і підготовку підпорядкованих підрозділів

до бойових дій, реалізуючи свій злочинний умисел спрямований на здійснення нападу невибіркового характеру на цивільні об'єкти, що розташовані на території м. Суми, в місця ймовірного перебування живої сили противника – військовослужбовців Збройних сил України, зокрема, по об'єктах цивільної інфраструктури, яка розташована поруч з житловими забудовами, тобто місця, де сконцентровані цивільні особи, усвідомлюючи тяжкі наслідки у вигляді можливої загибелі та поранення цивільних осіб, тобто осіб, що перебувають під захистом Женевських конвенцій від 12.08.1949, а також пошкодження цивільних об'єктів, бажаючи настання таких наслідків та розуміючи протиправність своїх дій, на початку червня 2025 року (точний день та час в ході досудового розслідування не встановлено) командир полку Шипіцин В.М. надав злочинну вказівку підпорядкованому командирі, начальнику штабу – першому заступнику командира полку Орлову В.О. на проведення організації, підготовки та планування наступальних дій підрозділами 30 мсп (в/ч 72162) 72 мсд 44-го АК Ленінградського ВО ЗС РФ.

Надалі начальник штабу – перший заступник командира 30 мсп (в/ч 72162) 72 мсд 44-го АК Ленінградського ВО ЗС РФ Орлов В.О., усвідомлюючи обставини існування міжнародного збройного конфлікту на території України, а також свою безпосередню участь в бойових діях, з метою реалізації спільного злочинного умислу у вигляді здійснення нападу невибіркового характеру на цивільні об'єкти, що розташовані на території м. Суми, в місця ймовірного перебування живої сили противника – військовослужбовців Збройних сил України, за попередньою змовою групою осіб із командиром полку Шипіциним В.М. та начальником артилерії полку Гарнаєвим Д.Ж., діючи умисно, усвідомлюючи явну злочинність наданої командиром 30 мсп (в/ч 72162) 72 мсд 44-го АК Ленінградського ВО ЗС РФ вказівки та власних дій, передбачаючи настання суспільно небезпечних наслідків у вигляді загибелі та поранення цивільних осіб, пошкодження цивільних об'єктів та бажаючи настання таких наслідків, порушуючи закони та звичаї війни визначені нормами міжнародного гуманітарного права, у точно невстановлені дату та час, на початку червня 2025 року, за невстановлених обставин, виконав злочинну вказівку Шипіцина В.М. та надав пропозиції щодо ведення наступальних дій підрозділами 30 мсп (в/ч 72162) 72 мсд 44-го АК Ленінградського ВО ЗС РФ.

До участі у підготовці до планування наступу також було залучено взвод БпЛА (розвідка), який з урахуванням структури штату полку входив до складу 30 мсп (в/ч 72162) 72 мсд 44-го АК Ленінградського ВО ЗС РФ та здійснював виявлення та пошук цілей.

Розвідка в дивізіоні (батареї) ведеться безперервно, вдень і вночі, офіцерами дивізіону (батареї), особливим складом відділень розвідки, а також доданими підрозділами артилерійської розвідки. Розвідувальні дані про цілі командир дивізіону (батареї) отримує від штатних підрозділів артилерійської розвідки, старшого командира (начальника) або його штабу, а також від загальновійськового командира (штабу).

Розвідник, який доповідає командирі про розвідану ціль, вказує: положення цілі на місцевості, її найменування, характерні ознаки цілі і місцевості біля неї, а також характер діяльності цілі.

Відповідно до посадових обов'язків, начальник артилерії полку Гарнаєв Д.Ж. та командир реактивної артилерійської батареї полку Волобуєв Д.О. були посадовими особами, що мають відношення до командування підрозділами під час виконання вогневих завдань.

Начальник артилерії полку Гарнаєв Д.Ж. затвердив та вніс виявлені цілі на розгляд, у вигляді пропозицій, командирі полку – Шипіцину В.М. та начальнику штабу – першому заступнику командира полку – Орлову В.О.

Водночас начальник штабу – перший заступник командира полку Орлов В.О. здійснив планування бойових дій на карті (електронній карті) та затвердив розрахунки часу необхідні на підготовку до бойових дій, відповідно до прийнятого командиром полку рішення. Планові цілі призначив командир полку Шипіцин В.М., який після формування задуму доповів його командирі тактичного напрямку «Суджа», матеріали відносно якого виділені в окреме кримінальне провадження.

Після завершення детального планування, командир полку Шипіцин В.М., начальник штабу – перший заступник командира полку Орлов В.О. та начальник артилерії полку Гарнаєв Д.Ж. довели військовий задум до відома командира реактивної артилерійської батареї зі складу полку Волобуєву Д.О., якому начальник артилерії полку Гарнаєв Д.Ж. сформував бойове завдання щодо того, з яких вогневих позицій виконувати вогневі завдання та здійснення витрат боєприпасів по цілям.

Згідно затвердженого військового задуму, що полягав у здійсненні наступальних дій з метою установа контролю над територією Сумської області шляхом масованого артилерійського вогневого ураження із застосуванням РЗСВ по території м. Суми, в місця, де сконцентровані цивільні особи та цивільні об'єкти, які захищені міжнародними договорами, точкою прицілювання визначено ряд цивільних об'єктів, які підлягали ураженню у конкретні дати та час, за чітко визначеними прямокутними координатами, а саме:

1) 02.06.2025, «Сумы, X = 5648034, Y = 6625230», що відповідає географічним координатам GPS "50.949031 34.780432", тобто, місце знаходження паливних цистерн Національної мережі АЗС «PRIME», найближча юридична адреса: м. Суми, вул. Сумської тероборони (Ковпака), 6;

2) 03.06.2025, «г. Сумы, X = 5645540, Y = 6626953», що відповідає географічним координатам GPS "50.926247 34.804070", тобто, одне з приміщень ПАТ «Сумське машинобудівне науково-виробниче об'єднання», юридична адреса: м. Суми, вул. Британська, 58;

3) 05.06.2025, «г. Сумы, Сумская область X = 5648075, Y = 6624518», що відповідає географічним координатам GPS "50.949554 34.770321", тобто, складське приміщення індустріального парку "Патріот", адреса: м. Суми, проспект Перемоги, 147.

До того ж, після ознайомлення із затвердженим військовим задумом, командирі реактивної артилерійської батареї полку Волобуєву Д.О. достеменно

були відомі тактико-технічні характеристики РСЗВ БМ-21 «Град», таблиці середніх відхилень по дальності та напрямку стрільби (табличний еліпс розсіювання снарядів) та те, що вибіркоче застосування вказаних реактивних систем чи їх аналогів, будь-якими реактивними снарядами по визначених цивільних об'єктах, що розташовані на території м. Суми, призведе до випадкової загибелі чи поранення цивільних осіб або заподіє шкоди цивільним об'єктам, яка буде явно надмірною в порівнянні з конкретною та безпосередньо очікуваною військовою перевагою.

За таких умов, командир реактивної артилерійської батареї 30 мсп (в/ч 72162) 72 мсд 44-го АК Ленінградського ВО ЗС РФ Волобуєв Д.О. отримавши від начальника артилерії полку Гарнаєва Д.Ж. бойове завдання щодо прицільного ураження цивільних об'єктів за чітко визначеними координатами, в місця ймовірного перебування живої сили противника – військовослужбовців Збройних сил України, які розташовані на території м. Суми, шляхом використання РСЗВ БМ-21 «Град» (або їх модифікації) із застосуванням осколково-фугасних далекобійних 122 мм РС типу АЗ-ДС-48 з підривною МРВ-У1, приступив до виконання наказу.

Реалізуючи свій злочинний умисел, спрямований на здійснення нападу невибіркового характеру на цивільні об'єкти розташовані на території м. Суми, в місця ймовірного перебування живої сили противника – військовослужбовців Збройних сил України, діючи за попередньо змовою групою осіб з командиром полку Шипіциним В.М., начальником штабу – першим заступником командира полку Орловим В.О., начальником артилерії полку Гарнаєвим Д.Ж., командир реактивної артилерійської батареї полку Волобуєв Д.О. 02.06.2025 о 10:05 год віддав наказ підпорядкованим військовослужбовцям зі складу 2-го реактивного артилерійського взводу 30 мсп (в/ч 72162) 72 мсд 44-го АК Ленінградського ВО ЗС РФ, матеріали відносно яких виділені в окреме кримінальне провадження, на відкриття вогню з невстановлених у ході досудового розслідування вогневих позицій, без належного урахування таблиці середніх відхилень по дальності та напрямку стрільби.

02 червня 2025 року військовослужбовці зі складу 2-го реактивного артилерійського взводу 30 мсп (в/ч 72162) 72 мсд 44-го АК Ленінградського ВО ЗС РФ (досудове розслідування відносно яких здійснюється у даному кримінальному провадженні), здійснивши прицільовання за прямокутними координатами «Сумы, X = 5648034, Y = 6625230» в місце розташування паливних цистерн Національної мережі АЗС «PRIME», що розташовані за адресою: м. Суми, вул. Сумської тероборони, 6, що не є військовою ціллю, о 10:15 год. за наказом командира реактивної артилерійської батареї полку Волобуєва Д.О. здійснили артилерійський удар невибіркового характеру, спрямований на цивільні об'єкти, у формі масованого вогню шляхом використання РСЗВ БМ-21 «Град» (або їх модифікації) із застосуванням осколково-фугасних далекобійних 122 мм РС типу АЗ-ДС-48 з підривною МРВ-У1.

Невибіркового нападу шляхом використання РСЗВ БМ-21 «Град» (або їх модифікації) з застосуванням осколково-фугасних далекобійних 122 мм РС типу

АЗ-ДС-48, з підриивником МРВ-У1, по цивільним об'єктам розташованим за визначеними прямокутними координатами «Сумы, X = 5648034, Y = 6625230» призвів до похибки (\approx від 2.85 до 3.72 км) у визначенні дійсного напрямку прильоту, у зв'язку з чим влучання прийшлося за іншими координатами, що не входили до попередньо узгоджено задуму, а саме:

- 1) території цеху ТОВ "Преміум Стар" по вул. Чехова, 9/А в м. Суми;
- 2) території АТ "Сумигаз" по вул. Тополянська, 20 в м. Суми;
- 3) території кооперативу "Енергетик - 2" по вул. Грушова, між дачними будинками 105 та 116 у м. Суми;
- 4) розташування приватного будинку по вул. Зарічна, 21 в м. Суми.

Внаслідок артилерійського удару, що був завданий ЗС РФ 02.06.2025 по території м. Суми, спричинено тілесні ушкодження різного ступеня тяжкості 2 цивільним особам: Мірошниченко Оксані Володимирівні, 17.11.1967 року народження та Глазько Юлії Олександрівні, 27.07.1981 року народження.

Крім того, пошкоджено об'єкти цивільної інфраструктури, що розташовані у м. Суми: житлові будинки по вул. Чехова, 9 А, 53, вул. Зарічна, 15 та окремо б. 21, 23, вул. Івана Франка, б. 9, будівлі ТОВ «Преміум Стар» по вул. Чехова, 9А та ТОВ «Група Айсберг» по вул. Тополянській, б. 20, дачні будинки кооперативу «Енергетик - 2» по вул. Грушова, б. 105, 116.

Переконавшись у наслідках стрільби по цілі 02.06.2025 за результатами контролю вогневого ураження, яке здійснено військовою розвідкою артилерійської батареї – взводом БпЛА полку, стало очевидним, що стрільба з РСЗВ БМ-21 «Град» (або їх модифікації) будь-якими реактивними снарядами на великій дальності призводить до їх значного розсіювання та, що влучання відбулось за іншими координатами, де також знаходились цивільні об'єкти, командир реактивної артилерійської батареї полку Волобуєв Д.О. не відмовився від попередньо узгодженого задуму та діючи за попередньою змовою з командиром полку Шипіциним В.М., начальником штабу – першим заступником командира полку Орловим В.О. та начальником артилерії полку Гарнаєвим Д.Ж., 05.06.2025 о 21:10 год. продовжив віддання наказів підпорядкованим військовослужбовцям зі складу 2-го реактивного артилерійського взводу 30 мсп (в/ч 72162) 72 мсд 44-го АК Ленінградського ВО ЗС РФ (досудове розслідування відносно яких здійснюється у даному кримінальному провадженні) на відкриття вогню з невстановлених у ході досудового розслідування вогневих позицій, без належного урахування таблиці середніх відхилень по дальності та напрямку стрільби.

Виконуючи наказ командира реактивної артилерійської батареї полку Волобуєва Д.О. спрямованого на здійснення нападу невибіркового характеру на цивільні об'єкти розташовані на території м. Суми, в місця ймовірного перебування живої сили противника – військовослужбовців Збройних сил України, підпорядковані військовослужбовці зі складу 2-го реактивного артилерійського взводу 30 мсп 72 мсд 44-го АК Ленінградського ВО ЗС РФ (досудове розслідування відносно яких здійснюється у даному кримінальному провадженні) з неустановлених вогневих позицій, без належного урахування таблиці середніх відхилень по дальності та напрямку стрільби, 05.06.2025

о 21:20 год., здійснивши прицілювання за прямокутними координатами «г. Сумы, Сумская область, X = 5648075, Y = 6624518», в місце розташування складського приміщення індустріального парку "Патріот", що за адресою: м. Суми, проспект Перемоги, 147, нанесли масований артилерійський вогонь по цивільному об'єкту шляхом використання РСЗВ БМ-21 «Град» (або їх модифікації) із застосуванням осколково-фугасних далекобійних 122 мм РС типу АЗ-ДС-48, з підривною МРВ-У1.

Невибірковий напад шляхом використання РСЗВ БМ-21 «Град» (або їх модифікації) із застосуванням осколково-фугасних далекобійних 122 мм РС типу АЗ-ДС-48, з підривною МРВ-У1, по цивільним об'єктам, що розташовані за визначеними прямокутними координатами «г. Сумы, Сумская область, X = 5648075, Y = 6624518», призвів до похибки (\approx від 1.39 км до 1.44 км) у визначенні дійсного напрямку прильоту, у зв'язку з чим влучання прийшло за іншими координатами, що не входили до попередньо узгоджено плану, а саме, в поле сільськогосподарського призначення за GPS координатами "50.9592400, 34.7577807" та "50.9593141, 34.7586360", що розташоване на території с. Верхнє Піщане Сумської міської громади Сумського району Сумської області.

Вказаним артилерійським ударом пошкоджено об'єкт цивільної інфраструктури – лінії електромережі 35 кВ, що належать АТ «СУМІОБЛЕНЕРГО».

Таким чином, громадянин Російської Федерації Волобуєв Дмитро Олександрович, 23.11.1990 року народження, обґрунтовано підозрюється у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 2 ст. 28, ч. 1 ст. 438 КК України, тобто порушенні законів та звичаїв війни, що передбачені міжнародними договорами, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, вчиненому за попередньою змовою групою осіб.

Крім того, маючи злочинний умисел спрямований на здійснення нападу невивіркового характеру на цивільні об'єкти, що розташовані на території м. Суми, в місця ймовірного перебування живої сили противника – військовослужбовців Збройних сил України, діючи за попередньою змовою групою осіб спільно з командиром полку Шипіциним В.М., начальником штабу – першим заступником командира полку Орловим В.О., начальником артилерії полку Гарнаєвим Д.Ж., командир реактивної артилерійської батареї полку Волобуєв Д.О. 03.06.2025 о 09:05 год віддав злочинний наказ підпорядкованим військовослужбовцям зі складу 2-го реактивного артилерійського взводу 30 мсп (в/ч 72162) 72 мсд 44-го АК Ленінградського ВО ЗС РФ (досудове розслідування відносно яких здійснюється у даному кримінальному провадженні) на відкриття вогню з вогневих позицій, що розташовані за географічними координатами GPS "51.2876822, 34.8469638", що відповідає розташуванню населеного пункту (рос.) Апанасовка Курської області РФ, без належного урахування таблиці середніх відхилень по дальності та напрямку стрільби.

Водночас командир реактивної артилерійської батареї полку Волобуєву Д.О. було достеменно відомо про те, що стрільба з РСЗВ

БМ-21 "Град" будь-якими реактивними снарядами на великі дальності призводить до великого розсіювання та може призвести до випадкової загибелі чи поранення цивільних осіб або заподіє шкоди цивільним об'єктам, що не є військовими цілями.

Виконуючи наказ командира реактивної артилерійської батареї полку Волобуєва Д.О., спрямованого на здійснення нападу невибіркового характеру на цивільні об'єкти, що розташовані на території м. Суми, в місця ймовірного перебування живої сили противника – військовослужбовців Збройних сил України, підпорядковані військовослужбовці зі складу 2-го реактивного артилерійського взводу 30 мсп 72 мсд 44-го АК Ленінградського ВО ЗС РФ (досудове розслідування відносно яких здійснюється у даному кримінальному провадженні) без належного урахування таблиці середніх відхилень по дальності та напрямку стрільби, 03.06.2025 здійснили прицілювання за прямокутними координатами «г. Сумы X = 5645540, Y = 6626953», в місце розташування одного з приміщень ПАТ «Сумське машинобудівне науково-виробниче об'єднання» за юридичною адресою: м. Суми, вул. Британська, 58, та в період часу з 09:18 по 09:19 год здійснили артилерійський удар у формі масованого вогню по цивільному об'єкту шляхом використання РСЗВ БМ-21 «Град» (або їх модифікації) із застосуванням осколково-фугасних далекобійних 122 мм РС типу АЗ-ДС-48 з підривною МРВ-У1.

Невибірковий напад шляхом використання РСЗВ БМ-21 «Град» (або їх модифікації) із застосуванням осколково-фугасних далекобійних 122 мм РС типу АЗ-ДС-48 з підривною МРВ-У1 по цивільним об'єктам, що розташовані на території м. Суми, в місця ймовірного перебування живої сили противника – військовослужбовців Збройних сил України, за визначеними прямокутними координатами «г. Сумы X = 5645540, Y = 6626953», призвів до похибки (\approx від 595 м до 1.79 км) у визначенні дійсного напрямку прильоту, у зв'язку з чим влучання прийшло за іншими координатами, що не входили до попередньо узгоджено плану, а саме:

- 1) проїзну частину дороги вздовж будинків 24, 22, 21, 19, 17 по проспекту Тараса Шевченка в м. Суми;
- 2) підвір'я закладу охорони здоров'я КНП "Клінічна лікарня № 4" СМР по вул. Металургів, б. 38 в м. Суми;
- 3) територію багатоповерхового будинку по вул. Металургів, 9 в м. Суми;
- 4) багатоповерховий будинок по вул. Новоміської сотні, 8 в м. Суми;
- 5) територію залізничного вокзалу по вул. Привокзальна, 3 в м. Суми;
- 6) багатоповерховий будинок по вул. Ремісничка, 25 в м. Суми;
- 7) територію промислової зони по вул. Тополянська, 15 в м. Суми;
- 8) прибудинкову територію по вул. Горова, 64 в м. Суми;
- 9) територію промислової зони по вул. Давидовського, 7/А в м. Суми.

Завданий 03.06.2025 ЗС РФ по території м. Суми артилерійський удар, спричинив загибель 6 цивільних осіб, з яких, одна малолітня особа: Коротенко Сергія В'ячеславовича, 16.05.1962 року народження, Заболотньої Любові Миколаївни, 26.10.1982 року народження, Крикун Сергія Петровича, 11.04.1980 року народження; Мільченко Зінаїди Панасівни, 12.03.1939 року

народження, Гасімова Валентина Миколайовича, 20.10.1989 року народження; Гарети Богдана Миколайовича, 15.08.2007 року народження.

Також заподіяно тілесні ушкодження різного ступеня тяжкості 24 цивільним особам, з яких дві особи малолітні: Ратову Яраміру Сергійовичу, 26.01.2007 року народження, Нікітіну Олександрю Валерійовичу, 26.03.1967 року народження, Легостову Миколі Петровичу, 13.04.1950 року народження, Демченко Руслані Миколаївні, 16.08.1997 року народження, Устименко Світлані Олексіївні, 25.04.1967 року народження, Макотренку Олександрю Станіславовичу, 05.02.1967 року народження, Овчаренко Сніжанні Миколаївні, 16.08.1971 року народження, Радченку Миколі Арсентійовичу, 08.08.1948 року народження, Ісмаїлову Азіму Алігусейну, 10.01.1965 року народження, Тверезовському Роману Олександровичу, 16.01.2022 року народження, Тверезовській Дарії Олександрівні, 18.11.1994 року народження, Крикун Марії Сергіївні, 20.05.2018 року народження, Щербаченко Світлані Михайлівні, 31.01.1969, року народження, Литвиненко Олександр Вікторович, 26.06.1990 року народження, Мірошніченко Валерія Вадимівна, 10.03.1991 року народження, Мірошніченку Олександрю Сергійовичу, 13.08.1986 року народження, Тарасенко Катерині Олександрівні, 21.08.1988 року народження, Петрову Олександрю Олексійовичу, 04.07.1966 року народження, Сидоренко Оксані Михайлівні, 27.04.1987 року народження, Аршинову Сергію Борисовичу, 11.06.1973 року народження, Бабинець Віктору Володимировичу, 29.05.1961 року народження, Пересадько Роману Івановичу, 06.04.1981 року народження, Нілову Володимирі Борисовичу, 01.10.1966 року народження, Лобан Ярославу Сергійовичу, 16.12.1989 року народження.

Крім того, пошкоджено об'єкти нерухомого майна у м. Суми: багатоповерхові будинки по проспекту Тараса Шевченка, б. 19, кв. 2, 3, 6, 18, 19, 20, 22, 24, 26, 30, 31, 43, окремо б. 21, кв. 10, окремо, б. 24, кв. 7, 21, 31, окремо б. 26, кв. 2, будинок по вул. Красовицького, б. 5 кв. 101, багатоповерхові будинки по вул. Металургів, б. 9, кв. 25, 41, 45, 48, 53, 57, окремо, б. 11 кв. 10, 19, окремо, б. 13/А, кв. 23, 53, 54, 58, приміщення закладу охорони здоров'я КНП "Клінічна лікарня № 4" СМР по вул. Металургів, 38, багатоповерховий будинок по вул. Ремісничка, б. 25, кв. 70, окремо, по вул. Бельгійська б. 23, кв. 28, окремо, по вул. Новомістенська, 10/А, кв. 69, приватний будинок по вул. Горова, б. 64, залізничний світлофор по вул. Привокзальна, 3, складські приміщення по вул. Тополянська, 15 та по вул. Г. Давидовського 7А та 7/1, а також 12 одиниць рухомого майна у вигляді приватних та комунальних транспортних засобів: КАМАЗ, реєстраційний номер ВМ8380 СІ, "Volkswagen Caddy", 2011 року випуску, реєстраційний номер ВМ3858ВН, "Renault Sandero Stepway", 2011 року випуску, реєстраційний номер ВМ6540АТ, "Fiat Doblo", 2012 року випуску, реєстраційний номер ВМ4803АХ, "Dacia Logan", 2007 року випуску, реєстраційний номер ВМ1931ВВ, "Mitsubishi Colt", 2008 року випуску, реєстраційний номер ВМ1010АВ, "Wolkswagen Passat", 2013 року випуску, реєстраційний номер КА4366НІ, "Toyota Land Crusier Prado", 2008 року випуску, реєстраційний номер ВМ7999ВХ, "Рута", 2012 року випуску, реєстраційний номер ВМ9331СХ, "Kia Sorento", 2010 року випуску, реєстраційний номер

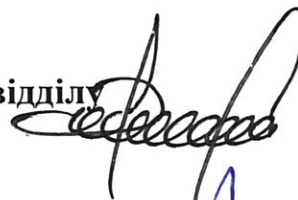
BM8920CK, "Renault Dokker", 2018 року випуску, реєстраційний номер AA9351XI, "Opel Insignia", 2012 року випуску, реєстраційний номер BM1259 CX.

Таким чином, громадянин Російської Федерації Волобуєв Дмитро Олександрович, 23.11.1990 року народження, обґрунтовано підозрюється у порушенні законів та звичаїв війни, що передбачені міжнародними договорами, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, що спричинили загибель людини, вчиненому за попередньою змовою групою осіб, тобто у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 2 ст. 28, ч. 2 ст. 438 КК України.

На підставі вищевикладеного, командир реактивної артилерійської батареї 30 мсп 72 мсд 44-го АК Ленінградського ВО ЗС РФ Волобуєв Д.А., за попередньою змовою групою осіб з командиром полку Шипіциним В.М., начальником штабу – першим заступником командира полка Орловим В.О., начальником артилерії полку Гарнаєвим Д.Ж., вчинив порушення законів та звичаїв війни, що передбачені міжнародними договорами, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, зокрема передбачених ст.ст. 48, 51, 52, 57, 58 Додаткового протоколу I до Женевських конвенцій від 12.08.1949, що стосується захисту жертв міжнародних збройних конфліктів від 08.06.1977, що виразилося в умисному вчиненні нападу з усвідомленням того, що такий напад призведе до випадкової загибелі чи поранення цивільних осіб або заподіє шкоди цивільним об'єктам, і така шкода буде явно надмірною в порівнянні з конкретною та безпосередньою загальною військовою перевагою.

Таким чином, громадянин Російської Федерації Волобуєв Дмитро Олександрович, 23.11.1990 року народження, обґрунтовано підозрюється у порушенні законів та звичаїв війни, що передбачені міжнародними договорами, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, вчиненому за попередньою змовою групою осіб, та порушенні законів та звичаїв війни, що передбачені міжнародними договорами, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, вчиненому за попередньою змовою групою осіб, поєднаним зі спричиненням загибелі людини, тобто вчиненні кримінальних правопорушень, передбачених ч. 2 ст. 28, ч. ч. 1, 2 ст. 438 КК України.

Старший слідчий в ОВС слідчого відділу
УСБУ в Сумській області

Олексій БОНДАРЄВ

Старший групи прокурорів –
начальник відділу
протидії злочинам вчиненим
в умовах збройного конфлікту,
обласної прокуратури

Віталій ДОВГАЛЬ